

EESTI KINDLUSTUS LEHT

Märts-Aprill
1939

EESTI KINDLUSTUSTEGELASTE
ÜHINGU VÄLJAANNE

KINDLUSTUSTEGELASE KÄSIRAAMAT

ELUKINDLUSTUS

Sisukord:

Saateks

I Kindlustuse põhialuseid.

Mis on kindlustus. — Ettenägelikkus ja kindlustuskaitse. — Kindlustuste liigitelu. — Elukindlustuse väärtus. — Elukindlustus ja kokkuvõid.

II Kindlustuskaitse areng ja levik.

Kindlustuskaitse vanal ajal. — Elukindlustus teaduslikule alusele. — Elukindlustuse levik. — Elukindlustuse areng Eestis. — Kindlustusseltside ühing. — Kindlustustegelaste organiseerimine.

III Elukindlustuse alused ja tehnika.

Suremusstatistika ja suremused. — Suremus elukindlustuspreemia alusena. — Kapitaliprotsentide mõju elukindlustustegevusele. — Ärikulud elukindlustuspreemias. — Ülejääk ja selle kasutamine. — Riskide valik. — Mida peetakse silmas riskide hindamisel. — Edasikindlustus. — Kindlustusasuutiste seadus. — Kindlustusseltside arvepidamine ja aastaaruanne.

IV Elukindlustuse üldtingimused.

Üldmäärused. — Kindlustuslepingu sõlmimine ja seltsi vastutuse algus. — Preemiade tasumine. — Tähtjaks preemiade tasumatajätmise tagajärjed. — Kindlustuse lõpetamine ja muutmine. — Poliisilaenu. — Valeandmete tagajärjed. — Seltsi kohustuste piiramine. — Kindlustustasude väljamaksmine. — Kasust osasaamine. — Tulumaksu soodustus elukindlustusvõtjale. — Elukindlustuse enneaegne raugemine ja vahendeid selle ärahooldamiseks.

V Esindaja isik.

Isiku tähtsus hanketööl. — Käitumine ja esinemine. — Seltskondlik suhe. — Kannatlikkus. — Millest sõltub edu.

VI Kandidaatide leidmine.

Kellest saab kindlustusvõtja — Organiseeritud kandidaatide hankimine. — Kandidaate ajalehe andmetel. — Kandidaatide korrastus. — Eeltööd kandidaadi külastamiseks. — Eellähenemine. — Külastamisaja ja -koha valik.

VII Hanketöö põhialuseid ja müügitehnika.

Elukindlustuse müük. — Inimestetundmine. — Inimese iseloom. — Kuidas esile kutsuda elukindlustusesoovi. — Elukindlustuse võtmise eripõhjusti. — Kindlustustarbe analüüs ja kindlustuskava. — Esimene kontakt kandidaadiga. — Põhjendamine. — Mida ütlete ja kuidas ütlete. — Kas sõlmida leping esimesel või järgneval külastusel. — Esimene sissemaks. — Arstlik läbivaatus ja poliisi väljamüümine. — Edaspidine side kandidaadiga. — Side kindlustusvõtjaga. — Hanketöö ühenduses inkassoga. — Juurekindlustus.

VIII Hankevahendeid ja abimaterjale.

Kindlustustarbe selgitamine kulude arvestuse abil. — Näiteid kindlustamiskava koostamiseks. — Väiteid ja vastuväiteid. — Vanaduse ja terviserikke kuupensionimäärade tabel.

Raamat sisaldab 168 lhk. tihedat teksti heal paberil ja maksab ainult 60 senti; kalingurköites luksuspaberil kr. 1.25.

Kõigile, kes raamatu hinna saavad rahas või postmarkides Eesti Kindlustustegelaste Ühingu, neile saadetakse raamat postikuludeta koju kätte.

EESTI KINDLUSTUSTEGELASTE ÜHING.

Aadr.: Tallinn, postkast 18.

Posti jooksev arve 598.

EESTI KINDLUSTUSLEHT

Nr. 2 (19).

ILMUB 6 NUMBRIT AASTAS

1939.

SISU: Unustage ennast... — J. K. — Kaks külge — A. Pähkal. — Mida peab esindaja ütleva. — Hirmulugu tikutoosis — Nõel. — Meie kaebame... — J. K. — Ateena ööst elukindlustuseni — cand. rer. merc. Hans Margens. — Mida tehakse kindlustuse selgitamiseks Rootsis — dir. Nils B. Frick. — Automatkal läbi Soome — A. Pähkal. — Eelarve tähtsus. — 13 punkti vallalistele. — See pole veel õnnetus. — Laiast maailmast. — Mõningaid vastuväiteid. — Suure töö juubilare. — Pele-Mele. — Kahjujuhtumi kasutamine hanketöös. — Hankemehe kodukool. — Õnnetuste kroonikat. — Varia.

UNUSTAGE ENNAST . . .

Kardan, et mõned meist, võib-olla koguni suurem osa ei saa õieti aru meie kui esindajate tööst. Kardan, et enamik meist vaatab oma tööle ainult kui ä r a e l a m i s e v a h e n d i l e. Meie inkasseerime, koostame oma töötulemuse aruandeid ja käime majast majja, et saada uusi elukindlustusi. Seda kõike teeme ainult sellepärast, et teame, mida see meile tähendab. Kas olete kunagi mõelnud enda isiku unustamisele ja minnes välja tööle mõelnud ainult sellele, kui palju head suudate teha teistele?

Eduka esindaja põhinõue mahub ainsasse sõnasse — t e e n i m i n e. See ei ole aga mitte enda, vaid heasüdamlik, enesearmastuseta ja aus kindlustusvõtjate ja seltsi teenimine.

Unustage oma teenistus

Unustage, kui palju provisjoni saate, kui sõlmita mõne kindlustuslepingu, vaid mõelge ennemini sellele, kas see

sobib kõige rohkem teie kindlustuskandidaadi vajadustele. Ärge mõelge sellele, kas saate teenitud rahaga osta uue ülikonna või mõnda muud tarvilikku asja. Minge välja enesearmastuseta, põleva sooviga aidata kedagi. Aidake mehel, keda tunnete, kuidas võib ta hoolitseda oma perekonna peavarju ja ülalpidamise eest juhtumil, kui ta võetakse nende juurest ära, seletades, kui vähe tuleb tal maksta teatud tüüpi perekonnakaitse eest. Tehke mõni inkasseerimiskäik rohkem, et aidata hoida jõus kindlustust, mille sõlminud töötav ema laste huvides. Näidake mehele ja perekonnaisale, kui palju kaitset pakub ta omastele väike summake, mida ta peab maksma reeglipäraselt kindlustusseltsile. Kui teie lähikonnas satub mõni perekond elukindlustuse puudusel raskesse seisukorda, kas teie ei tunne, et just teie olete süüdi, et neil puudus elukindlustus.

Rääkige mõnega, keda tunnete, et see muretseks tööd töötule perekonnaisale. Kuid ärge tehke seda sellepärast, et ta suudaks korralikult maksta preemiaid, vaid et ta tahab elada. Püüdke aidata invaliidset vanameest või naist igati, kuidas võite. See on teenimine ja see annab teile rohkem kui peo peale makstav sularaha. See kasvatab austust ja lugupidamist teie vastu.

Nõutavad omadused

On teatud omadused, mis on vajalikud esindajakutse alal. Esmajoones peab esindaja jätma soodsa esimese mulje oma esinemisega, sest ainult sellega võidab ta kindlustuskandidaadi tähelepanu. Teiseks peab ta tundma põhjalikult oma ala, et ta oma seletustega ei komistaks või midagi võõriti ei seletaks. Kolmandaks ta peab olema oma käitumises alati reserveeritud. On veel palju teisi omadusi, mis on esindajale vajalikud. Kuid tõsiasi on see, kes mõtleb ainult oma kaaskodanikkude teenimisele, sellele tulevad kõik vajalikud omadused iseenesest.

Järgmisel esmaspäeval asuge tööteisti muutunud seisukohaga oma töösuhtes, püüdke rohkem mõelda teistele

ja teiste kasule. Olete seda teinud juba tükk aega, siis saab see teile pea teiseks iseloomuks.

Kui teil on halb meeoleolu, et nurjunud on kindlustus, mis töötas anda suurt provisjoni, siis peate halvast meeolust saama võitu sellega, et vaatate ringi, kellele on veel kindlustust vaja, keda võite teenida. See nõuab küll endasalgamist ja närve, kuid teie peate suutma seda teha.

Meil on saanud tavaliseks harjumuseks, et kui meie kõneleme edust, või mõtleme sellele, siis mõõdame meie edukust ikkagi vaid sellega — palju see mees teenib. Selline mõtlemisviis on väär. Meie ei tohi kunagi edu mõistet siduda rahaga, vaid peame selle all mõistma just tõelist tööd. Mitte enda teenistus, vaid teiste teenimine peab olema esindajale edukuse mõõdupuuks.

Esindaja, kes tahab saavutada edu, peab jõudma selleni, et ta unustab enda isiku ja isiklikud hüved, ning pühenduma teiste — klientide teenimisele. Ja kui teie toimite nii, siis võite olla kindel, et teie töö leiab hindamist ja ka teie ise leiate sellest õiglast tasu.

J. K.

Kaks külge

Moodne hanketaktika nõuab, et akvisitsioonitööl kindlustuskaitse tähtsuse selgitamisel kõik kandidaadile esitatud näited oleksid positiivsed, elujaatavad, mitte kunagi aga mustade päevade ja tumeda tulevikuga kandidaadi hirmutamise.

Esindaja peab oma kandidaadile, kellel võib olla hallis igapäevases elus niigi juba küllalt tegemist mitmesuguste eba-meeldivustega, kindlustuse ilusa ning õilsa külje silma ette manama; kõnelema temale kindlustuskaitse kasust perekonnale, lastele ja temale endale.

Esindaja peab olema kui maalikunstnik, kes kõikidest nendest hüvedest, mida elukindlustus pakkuda suudab, valmistab rõõmsameelse pildi ja seda

näitab oma kandidaadile sooviga, et kandidaat nähtud pildi põhjal oma kindlustuse sõlmimise otsustaks.

Jätab aga tõetruult maalitud pildi esikülge kandidaadi külmaks, tuleb kandidaati tutvustada ka pildi tagaküljega, ära näidates need tagajärjed, mis kindlustamata olek endaga kaasa toob.

Siin peavad leidma käsitlemist olukorrad, mis perekonnapea ootamata eemalejäämisega seotud on, kuigi need ei kuulu enam rõõmsameelsete ning positiivsete elunähetega hulka.

A. Pähkal.

Möödunud aasta sept. oli Ühendriikides 535 tormijuhtu, mille tõttu saadi kahju 3 milj. dollarit.

Mida peab esindaja ütleva, et saavutada edu

Mees, kes nõustub kindlustama oma elu, peab saama vastuse kolmele tähtsale küsimusele:

1. Kuidas on elukindlustus korraldatud nii, et ta annab minu naisele ja lastele korraliku sissetuleku kehva summa asemel?

2. Kui suur elukindlustus aitab täide viia minu soove oma perekonna suhtes või annab mõistliku summa vanaduspäeviks?

3. Suudan ma teha vajalikku kokkuvõtteid elukindlustuseks?

Suudab esindaja anda neile küsimustele rahuldava vastuse, siis on kindlustuskandidaat valmis teotsema.

Et teha pakkumist edukalt, on tarvis vähe asju öelda ja palju asju, mis tuleb jätta ütlemata.

Inimeste juures on tavaline nähtus, et nad ei talita mõistuse või loogika järele

ja neile ei mõju väga palju arvude rida. Neid juhivad rohkem instinkt ja see dikteerib neile ette, kuidas nad toimivad. Loogiline kindlustusepakkumine ei liiguta inimeste tundeid, kuni see pole segatud tunnete poole pöördumisega. Mees ei kindlusta elu seepärast, et tema kohus on kaitsta oma perekonda, vaid kui temas on äratatud armastus perekonna vastu, teiste teenimise ja tema üleoleku instinkt. Äratage mehes tunded, mis on rajatud tema alginstinktile ja ta asub tegutsema kõhkluseta ja viivitusega. Kui pöördute ta instinktiivsele soovidele, siis saab ta pea vaimustatud ja kasu näib tal olevat suur ja toodud ohver liig väikene.

Müük ei tohi sisaldada palvet ostmiseks. See peab sisaldama kandidaadi soovet, tahtmist ja lootust koos näitamisega, kuidas saab ta neid teostada. Al-

Hirmulugu tikutoosis

Alljärgneva loo jutustas mulle inimene, kes ei teadnud kindlustusasjandusest midagi ning kellel seepärast oli vedanud pisut viltu. Katsun seda lugu, kuigi ta on vaid vesteluga, siiski jutustada võimalikult täpselt, juure lisamata illustreerimisi, mis loo juure hästi ei passi.

„Ma ei olnud kunagi mõelnud kindlustusasjandusele,“ algas ta, „aga nüüd ma teen seda järjest. Lihtsalt ei saa teisiti. Öösel ilmuvad mulle unes poliisid, näen unes igasugu agente ja asjamehi, kes tahavad, et ma aina kindlustaks. Lugu algas sellega, et nägin Joonas Lillepiti, oma vana sõpra. Ta istus kohvikus ja uuris tikutoosi, kui ma tema laua juures päris asjalikult maandusin.

„Uurid tikutoosi,“ ütlesin, „uurid ja vaatad, nagu näeksid esimest korda. Palju praktilisem on tulemasin. Mina näiteks kannan alati endaga välgumihklit. Palun, siin ta on.“

Ja näitasin talle oma mihklit, mis läikis ja säras nagu, vabandage, Skoda relv.

„...peale selle on tuletikul suured draamatilised võimed...“

Tema aga lükkas kuidagi pahandatult minu käe tagasi ja ütles üleolevalt:

„Ah mis, välgumihkel. Mis on säärane riistapuu tiku vastu. Ei midagi. Lihtsalt mitte midagi. Tulemasin ei söö ial tiku välja.“

„No-noh,“ protesteerisin, „tuhandel inimestel on tulemasinad taskus ja tema kon-

les seejärele tuleb võtta tarvitusele „loogiline“ tee. Tehnilised üksikasjad tulevad tõelisest müügijutust välja jätta. Maalige sõnaline pilt tema tulevikust sellisena nagu soovib ta seda näha, ja ta on nõus oma elu kindlustama, kui näitate talle, kui kerge on seda teha.

Kui teie kasutate häid psühholoogilisi printsiipe, siis väldite suurem osa asju, millest te ei tohi rääkida. Nende asjade hulgas, millest ei tohi te rääkida, on need, mis takistavad müüki. Mõned neist on tehnilised sõnad, nagu elukindlustus, poliis, reservid, igasugused poliisiliikide nimetused jne. Ükski neist sõnadest ei suuda panna tundeid liikuma. Kindlustuskandidaadi peamiseks sooviks on kuulata ainult seda, millest saab ta kasu.

On hulk sõnu, mis meenutavad ainult ohvrit, mitte aga kasu. Niisugusteks sõnadeks on: maks, kulud, preemia, ost, müük ja täpne kroonide arv. Äriliseks kokkuleppeks on inimene valmis ainult, kui kasu on alla kriipsutatud ja ohver on vähendatud.

struktsioon paraneb päev-päevalt. Järjest levib ta suurema intensiivsusega. Tuleb päev, mil...“

„Ei tule!“ lausus Joonas Lillep mu oratoriliku väljenduse peale. „Iial ei tule päeva, mil valgumihkel on tuletiku välja söönud. Tuletikul on määratu tegevusväli. Näiteks, tulemasinaga ei saa hammast torkida, eh? Mis ma ütlesin. Näe, see on kohe suur argument, eks?“

Ta rääkis neid sõnu nii kõvasti, et kogu kohvik hakkas meid vahtima.

„Ja peale selle,“ ütles ta nii kõvasti, et nüüd juba vaadati meid kahekordistatud tähelepanuga, „peale selle on tuletikul suured sisemised dramaatilised võimed. Tuletikk võib paremini dramatiseerida kui Andres Särev.“

Nüüd hakkas kohvik meie kohta tegema halvustavaid märkusi ja me lahkusime. Tänaval aga jäi ta seisma ja ütles:

„Mõtle minu sõnade üle järele ja sa leiad, et mul oli õigus.“

Ning läks selle jutu peale mööda tänavat edasi, kuna mina, suurest uudishimust tiivustatuna, otsisin toosi tikke.

On kerge kasutada müüki takistavate sõnade asemel sõnu, mis seda soodustavad. Elukindlustuse asemel võib öelda „hoiukava“, „preemia“ asemel jälle „hoisumma“. „Maks“ on sõna, mis takistab müüki. Hoid on see, mida soovib igauks.

Esitage oma müügipakkumine lühidalt. Äratage tundeid. On tunded äratatud, ei püsi nad kaua. Seepärast tuleb selle järele kohe esitada konkreetne pakkumine. Vastake igale ta vastuväitele lühidalt ja püüdega kindlustust viia lõpule.

1938. a. juhtus Ühendriikides 36 suurtulikahju 250.000-dollarilise kahjuse summaga. Sellega on suurtulikahjusid olnud 13 võrra rohkem kui eelmisel aastal.

*

Indias näitab elukindlustusseltside arv järjekindlat tõusu. 1913. a. oli ainult 36 seltsi, 1927. a. juba 57, 1931. a. oli nende arv tõusnud juba 89 ja 1936. a. koguni 201.

Päris hariliku toosi, mille pärast seda, kui teda õhtu läbi olin silmitsenud, panin riulile. Ja kuigi riulil oli peale tikutoosi veel mitu romaani, mida oleks võinud dramatiseerida, ning valget paberit, ei olnud tikutoos kolme päeva jooksul midagi ette võtnud, et mu sõbra Joonas Lillepi tõestust mööda dramatiseerima hakata.

Peale selle olin ma ka väga palju mõelnud tikutoosist, aga ei olnud selgusele jõudnud, mil kombel tikutoos evib dramaatilist talenti. Et ma aga olen uudishimulik, siis otsisin Joonas Lillepi kodust üles ja pahvatasin oma soovi välja.

„Ahaa,“ ütles ta, „ootasin sind.“

„Ootasid? Tikutoosi pärast?“

„Nimelt.“

„Aga kas sa ei seletaks mulle siis, missugune see tikutoosi dramaatiline talent on?“

„Narr,“ ütles ta, „tikutoos, kui temast mõni tikk välja hüppab, võib põletada maha terve maailma. Kas nüüd saad aru?“

Muidugi sain.

„Aga milleks sa säärašt lugu mulle üldse rääkisid?“

MIEHE KAEBAMINE . . .

Intervjuu storneeritud poliisidega

Iga seltsi arhiivi on kogunenud teatud hulk storneeritud poliise, mille omanikud kas lõpetanud juba esimesil aastail maksmise või hiljem tagasiostu summa eest müünud seltsile tagasi. See n. n. kindlustuspoliiside kalmistu on endast üks kurvemaid paiku kogu elukindlustuse arenguloos, mis mõnelgi juhul pakub väga masendava pildi. Need on paberid, millel olnud kord väga suur ja kaaluv väärtus mõnelegi perekonnale ja selle tulevikule, millete sära on kustunud.

Kuna kõik need storneeritud poliisid pole mitte õnnetujuhtumi või saatuse ohvrid, vaid suur osa esitab ka esindajate asjatundmatuse või hoolimatuse ohkeid, siis usun, et nendega üks väike jutuaajamine tohiks olla kasuks esindajale nende edasises töös. Mõnigi neist võlgneb oma surma esindaja puudulikule või lohakale tööle ja seepärast paistab mulle, nagu hüüaksid nad kooris: meie kaebame...

Ent algame järjekorras:

„Vaata,“ ütles ta, „mina olen kindlustus-seltsi agent. Mul on sinust kahju. Tean, et hoiad oma kodus tikke, ja su korteri sisse-seade on kindlustamata. Mõtles, mis sellest võib järgneda.“

„No mida siis?“

„Su korteri sisse-seade võib maha põleda.“

Ta karjus mulle seda näkku sellise hooga, et tormasin jalamaid kodu poole. Tõepoolest, kui keegi nüüd tikkudega hooletult ümber käib, siis võib mu korteri sisse-seade maha põleda. Seepärast hävitasin tikud. Aga poole tunni pärast oli Joonas Lillep mul kannul.

„No,“ ütles ta üleolevalt, „ma näen, sa oled tikke hävitanud. Aga, kallid mees, teistes korterites on ikkagi tikke. Maja võib süttida ja sinu korter ikkagi tules hukkuda, kõik see ilus mööbel, need ilusad maalid.“

Naeratas paljutähendavalt ja läks.

Selle kohtamise tulemusena kaotasin täielikult oma rahu. Korteri sisse-seade alla olin investeerinud ilusa summa. Ja see võib iga minut hukkuda ja pealegi veel niiviisi, et ma takistada ei saa. Ja kuigi ma naabrite kortereid kõrvaldaksin tikud, võib maja süttida

Siin on poliis nr. 469. Tema eluiga ei olnud pikk. Vaevalt aasta. Esindaja sõlmis selle mingi ärilise vahekorra tõttu kindlustusvõtjaga. Kindlustuskaitse tähtsusest palju kõnet ei olnud — räägiti hoopis muust. Kuna kindlustusvõtjale oli tähtis esindaja kaasabi teise tehingu juures, siis ta nõustus ka elukindlustusega. Nii saigi poliis nr. 469 kr. 5000.— summaga.

Poliisiomanik oli ärimees, kes selle asja peagi unustas ja kuna esindaja oli esimeselt aastamaksult saanud kätte oma provisjoni, ei tunnud ka tema enam asja vastu erilist huvi. Inkasso oli kellegi tujuka saksa käes, kes vaid nõudis raha sellise ametliku tooniga, et ärimees vihastas ja keeldus.

Keegi selle asjaga enam ei tegelnud ja poliis storneeriti. Nii oli poliis nr. 469 lühike elu ja ta õnnetu surm — esindaja ja inkassaatori hoolimatus ning lohakus.

siiski tahmast korstnas... ei, lahendus pidi saabuma teisiti, ja saabuski.

Müüsin lihtsalt kõik maha, mis mul oli, kolisin naisega väikesesse möbleeritud tuppa, ja saadud raha viisin pankka. Ning seejärel teatasin oma teoviisist uhkelt Joonas Lillepile.

„Vaimuhaige,“ oigas ta seda kuuldes. „Miks sa seda tegid? Ma tahtsin sulle lihtsalt selgeks teha, et sa oma korteri sisse-seade kindlustaksid.“

Jäin teda ammuli sui vaatama.

„Aga sellest ei ole viga,“ vadistas ta edasi, „sa pead aga ka sellele mõtlema, et sinu endaga iga päev midagi juhtuda võib. Mõni liiklus- või tööõnnetus, mis saab siis su naisest ja tema elust? Su lapsest? Mõtles selle üle hoolega järele.“

Noh, mõtlesin siis järele ja jõudsin hirmuäratavale otsusele. Olen nimelt iseloomult kartlik ning mulle tõusis kohutava selgusega silme ette, mis minuga siis juhtuda võib, kui ma tänaval liiklen, kusagil avalikus kohas viibin või midagi taolist. Ning leidsin, et võin otsa saada iga sekundi jooksul. Tulemusena,

— Lubage lahkelt, õnnetu poliis, kas teate midagi oma endise omaniku saatusest?

— Oo, jaa. See ongi kõige raskem mu südamele. Mees oli lootusrikas ärimees ja tal oli noor naine kahe väikese lapsega. Ta oli osav omas äris ja võis oodata hiilgavat tulevikku. Ent saatus tahtis teisiti. Õnnetu pimesoole operatsioon viis ta juba aasta peale minu lahkumist hauda ja kuna ta äri oli võlgadega koormatud, siis ei jäänud lesele ega lastele peagu mingit nimetamisväärsset varandust.

Praegu on üks lastest sugulaste juures kasvatada, teine elab ema juures ilma järelvalveta ja ema ise käib tööl. See on kurb lugu, mida ma oleks võinud hoopis helgemaks muuta, kui minu eest veel ainult aasta oleks hoolitsetud.

*

Poliis nr. 2174. Tema iga oli hoopis pikem. Kuid laseme juba poliisil endal jutustada:

— Sattusin päris korralikku perekonda. Minu omanikuks oli 27-aastane ühiskaupluse ärijuht, kes vaevalt oli abiellunud. Nad olid minu üle õnnelikud ja vandusid igavest truudust. Alati ütles mees oma väikesele naisele: kui mind enam ei ole, siis jääd sina minu asemele.

Nii möödusid aastad ja ma olin juba kindel, et kõik jäämegi ühte kuni surmani. Ent siis hakkas naine mind äkki vihkama. Ühel kevadel, kui jällegi minu arvel tuli seltsi sisse-makse teha, sattus naine hüsteerikasse ja heitis mehele ette, et tema pidavat käima „nagu kaltsukubu“, kuna mees kõik oma raha toppivat kindlustusagentide kätte. Jäigi naise võit ja minu eest ei maksetud enam. Naine ütles veel — kui sul seda raha niipalju on, siis vii parem panka!

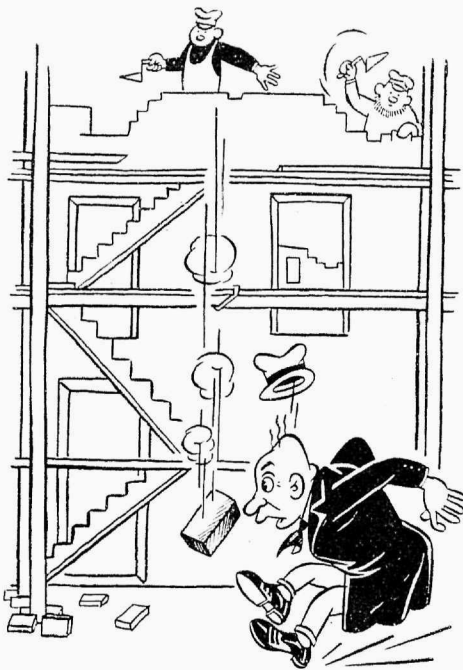
Panka muidugi raha ei viidud, küll aga osteti minu elatisraha eest naisele uus kleit. Järgneval sügisel aeti juba asi niikaugemale, et mind seltsile hoopis tagasi müüdi ja saadud raha eest osteti prouale hõberebane. Nii tulingi ma siia.

— Mis sai sellest õnnelikust paarist?

— Kindlasti nad elaksid veel praegugi sama õnnelikult, kui mitte mees juba järgmisel reisil poleks saanud tsiklisõidul õnnetut surma.

Minust enam lesele abi ei saanud olla ja seepärast peab ta praegu päevatöölisena endale ja väikesele pojale ülalpidamist teenima.

*

... mis minuga siis juhtuda võib kui ma tänaval liiklen...

noh, hakkasin istuma toas ega läinud samugi toast välja. Ajasin oma asjad kirja teel, ja kirjad saatsin kojanaisele posti. Asjad hakkasid minema halvasti, need mu pisikesed äriasjad. Varsti istusin ilma sissetulekuta ja mõtlesin, mis edasi saab. Kuidas hoida oma elu?

Elasin kogu aasta oma koopas nagu rott, ja elasin sellest rahast, mille olin saanud mööblimüügist. Kuni ühel päeval olin pennita. Siis tärkas mulle meelde Joonas Lillep. Tema mulle säärast nõu oli andnud. Tormasin kindlustuseltsi ja leidsin ta olevat suu-repärasemas tujus kui kunagi varem.

„Hallo, vana söber!“ hüüdis ta mind nähes, „noh loodetavasti kindlustasid sa oma elu ära. Oleksin seda seekord ise teinud, aga mind komandeeriti pikemaks ajaks provintsi asju ajama. Aga noh, ega minu läbi üksinda saa kindlustada. Seda on nõus tegema ka iga teine mees.“

„Keda paganat,“ karjusin talle vihaselt näkku. „Olen oma elu rappa ajanud sinu hirmu- ja õudusjuttude pärast. Ei korterit, ei

Järgmine poliis on tugevasti kortsunud ning määrdund. Number on niivõrd segane, et see vaevu on märgatav; on vist poliis nr. 9064. Ta on olnud arvuka töölisperekonna kaitseingel, kuid nüüd on ta samasugune väärtusetu paberileht, nagu ta teisedki kaaslased siin poliiside luukambris.

— Kelle, kui vana ja miks olete siin?

— Mind müüdi ühele lukusepale, kellel tookord oli päris hea teenistus. Kuid see, kes mu sinna soovitas, luiskas minust kõiksugu lugusid. Ta ütles, et minu vastu saavat kohe pangast laenu, minu eest tulevat maksta hoopis vähem juba järgmisel aastal jne.

Pereisa uskus kõike seda juttu ja nõustus mind võtma endale, kuna tal oli paraviisi majaehitus pooleli ja hädasti vajab raha laenuks. Korjas oma viimase raha kokku ja ostis minu.

Ent kui hiljem selgus, et minu eest laenu ei saa niipea ega täies summas ammugi mitte, ja kui ta veel kuulis, et maksu alandamine ei toimu enne kolme aastat, siis vihastas ja viskas mu südametäiega minu seltsi petisele esindajale näkku.

— Ja mida on saanud mehest ja ta perekonnast?

— Elavad, jumalale tänu, ja on täie tervise juures. Sellepärast ma olengi vaatamata oma määrdund välimusele veel nii õnnelik.

— Kas ei saaks temaga uuesti kaubale?

— Kahjuks on see nüüd täiesti võimatu. Mees ei lase enam enesega elukindlustusest üldse kõnelda, vaid vannub kogu elukindlustuse põrgu põhja. Pettus, puha pettus! Kaabakad ja sulid on kõik esindajad. See mees on jäävalt elukindlustusele kadunud.

*

Siin on veel üks eriline poliis, millele on lisaks kirjutatud mitmesuguseid tekste. Ta number on 11.641 kr. 5000.— Ta on püsinud jõus 8 aastat, ent nüüd on ta lõpetanud oma olemasolu, kuigi ta veel 17 aastat oleks võinud pakkuda kaitset neljaliikmelisele perekonnale.

Tema surmas on süüdi laenu. Poliisilaen, mida õigeaegselt ei makstud tagasi, viis hauda 8 aastat korralikult jõuspüsinud poliisi. Ent las ta juba parem jutustab ise.

— Olin korralikus ametniku perekonnas, kus minu hooldamisele kuulus naine kolme

teenistust, ei raha. Ja surma võin ka saada iga silmapilk — sinu teooria järgi.“

Muidugi ma jutustasin siis kogu oma loo Joonas Lillepile. Tema aga kuulas ja naeris:

„Narr, sa oleksid pidanud oma elu ära kindlustama ja vana meele edasi elama. Ja korteri oleksid pidanud endale ka muretsema ning ka selle kindlustama.“

Mina aga, nagu aravõitu inimene kunagi, olin talitanud hoopis teisiti.

Aga nüüd olen ma Joonas Lillepiga surmavaenlane, sest tema on süüdi, mitte mina. Tema tuli säärase hirmu- ja õudusjuttudega, mis mind viisid äärmiste tegudeni, selle asemel, et mulle otsekohe selgitada kindlustuse hüvesid. Tean, et tema algas valeotsast ja ka mina.

Selle kurva loo rääkis mulle sõber, kellele kindlustusseltsi agent ei alanud oma juttu õigest otsast ega osanud selgitada kindlustuse tõelisi väärtusi ja sihte. Nüüd ta peab oma elu uuesti otsast peale hakkama.

NÕEL.

Ateena ööst elukindlustuseni

Hans Margensi mälestusi

Korrektne, laitmatu ülalpidamine ja viisakas käitumine on kindlustustegelasel vajalik igasugustes olukordades, kui ta tahab olla edukas. Isegi ka neil juhtumel, kui see ei näi olevat sugugi oluline, ega pole mindudki välja mõttega võita kedagi elukindlustusele. Koguni nende seas leiab see hindamist, kellest seda kõige vähem loodetakse. Toon siin ühe juhtumi oma kindlustustegevuse praktikast.

See oli enne Maailmasõda, kui elukindlustuse põld oli veel meil kaunis söötis, kuid hakati juba siiski energilisemalt ajama seal vagusid. Töötasin tol ajal vene kindlustuselts „Salamandras“. Juhtusin kord viibima ametiasjus Peterburis, kus asus seltsi peakontor. Provintist oli ka palju teisi kindlustustegelasi saabunud, et mitmesuguseid kindlustusküsimusi kaaluda. Kui olime küllalt kindlustusaja omavahel sõelunud, istusime ühel õhtul tulpinult koos ja mõtlesime, mis teha. Tundsimel tõeliselt, et tarvis on mingit vaheldust. Aga mis teha?

lapsega. Minu eest maksti nurisematult, sest mees oli väga hästi teadlik minu ülesandest.

Minu soovitaja oli peremehe hea sõber ja nad olid sageli ühes. Ühel sellisel olemisel kurtis minu omanik, et asi on veidi täbar — homseks oleks vaja sada krooni. Saaks ehk läbi küll ka ilma, kuid tuleb üks väike küllasõit teha ja pean midagi kaasa võtma kingiks.

Minu soovitaja oli kohe abivalmis ja juhtis tähelepanu poliisi laenuvõimalusele. See oli muidugi mõeldud hästi ja minu omanik haaraski sellest kinni, öeldes, et ta laenu tasub esimesel võimalusel.

Nüüd aga seletas minu soovitaja, et ega sellega pole ruttu ja kui vaja, võtku aga julgesti veelgi rohkem. Seda minu omanik alul ei mõelnudki, kuid hiljem pöördus ta ikka minu kaudu seltsi poole ja seda seni, kuni lõpuks laenu tasumine üldse muutus juba raskekamaks ja müüs minu tagasi, võttes veel välja ka resti, mis minu eest veel sai.

Nii põhjustas minu enneaegse surma kergemeelselt soovitatud laen, mille tagasimaksmist ei tuletatud meelde õigeaegselt.

*

Kõik ettepanekud, mis selles suhtes tehti, jätsid enamiku külmaks. „Teate, mis,“ lausus äkki seltsi Riia esindaja, keegi lätlane, „jätame norutamise. Peterburg pole selleks, korraldame ilusa Ateena öö.“ See vaimustas kõiki. Olin küll kuulnud Peterburis korraldatavaist Ateena ööd, kuid seni polnud neist veel osa võtnud, sellepärast loomulikult kiskus ka mind uudishimu kaasa.

Lühikese nõupidamise järele otsustasime jätta kogu asja organiseerimise mõtte algataja lätlase hooleks. Tund aega hiljem juba kihutasimegi linnast välja, kus lätlane arvas olevat kõige kohasema korraldada Ateena ööd. Peatusime ühes lokaalis. Et linnast olid saabunud „suured saksad“, siis reserveeriti meile kiires korras üks saal, kus pea ägasid lauad iga-suguste napside, likööride, veinide ja roogade all. Salapärase ja tähtsa näoga askeldas lätlane kui öö üldkorraldaja ringi. Siis äkki avanes uks ja sööstis sisse 11-liikmeline lõbus mustlasneidude koor ühes mustlasorkestriga.

Juba mõne romansi järele seginesid mustlasneidude meie seltskonnaga. Kuni seda mustlasneidude koori võis julgesti ihuduseparaadiks ni-

Kurb ja masendav on see poliiside kalmistu — storneeritud poliiside arhiiv. Kui palju on siia hävinenud lootusi, purunenud tulevikunistusi. Kui palju on siin vaeslaste ja leskede elutraagikat...

Ent palju ja väga rohkesti on siin ka õpetlikku kindlustustegelastele — esindajatele. Iga lühjajooksnud poliis — välja arvatud muidugi need, mida on toonud siia saatuse paratamatus, on elavaks õppetunniks esindajatele. Iga storneeritud poliis on vihje sellele, et esindaja ei ole oma tööd teinud korralikult. Oli põhjuseks, kas hoolimatus, lohakus, teadmatus või mõni muu asiolu, ent 90% stornodest kannab esindaja puuduliku töö tundemärke.

Sellest moraal — tööd olgu enim vähem, kuid see, mida tehakse, tehtagu hoolega ja põhjalikult.

Inglismaal 1934. a. derbyl võitjana välja tulnud hobune „Windsor Land“ maksis oma praegusele omanikule 50.000 naela ja on 35.000 naela eest kindlustatud. Poliisis on ette nähtud aga tingimus, et kindlustus tühineb isenesest, kui hobune ei võta enam derbyst osa.

metada, siis poldud nende kostitamisel ka šampusega mitte kitsid. Tuju tõusis üha ja ikka lõbusamalt trillerdasid mustlannad. Siis äkki nagu signaali peale hakkasid mustlannad oma tualette seljast loopima — ja algas nende tants Eevadena, küll põrandal, küll laudadel. Mustlannade eesküju haaras ka mehi. Kuna saal oli dekoreeritud rikkalikult palmide ja loorberipuudega, siis alasti inimesi nende vahel nähes jäi tunne, nagu oleks sattunud kuhugile troopikamaale.

Et alkohol oli meeste meeli täiesti vallanud, siis püüdsid nad lubada endile iga-suguseid vabadusi. Kuid poldud arvestatud ühe asjaoluga, et ka mustlastel on moraal ja see moraal pole alati sugugi madal. Alasti olek ei tee mustlannasid sugugi moraalituks. Nad jäävad selleks, mis nad on. Isegi alkoholi maitsmises on nad tagasihoidlikud.

Jäin tagasihoidlikuks pealtvaatajaks ja kohtlesin mustlasi kogu aeg viisakalt. Aegajalt sobis mul neist ühe või teisega sõbralik jutujamine. Siis keset seda nimastavat õhkkonda ärkas äkki minus kindlustusmees. Kas mitte kord proovida, kuidas suhtuvad mustlased elu-

Mida tehakse kindlustuse selgitamiseks Rootsis

Kirjutanud ühispropaganda büroo juhataja Nils B. Frick

Avalik selgitustöö rahva seas ei või kunagi asendada hanketööd. Nii kui iga suur rahva liikumine on tingitud isiklikust mõjutusest, on seda ka kindlustusasjandus, et saada massiliselt pooldajaid. Kõik, mis ei ole „mouth to mouth information“, nagu inglased ütlevad, s. t. räägitud sõna meeste vahel, jääb ainult üheks ettevalmistavaks mõjutuseks.

Üldine selgitustöö ei või ka asendada kuulutamist, mis tehtud müügi otstarbel.

See tahab selle asemel, et rahvas saaks rohkem teada kindlustusasjandusest. Kindlustus on kaitsevahend, mis puudutab kõiki inimesi ja mis tihti võib mängida otsustavat osa nende elus. Ja siiski näitavad ka isikud majandusteadusliku eriharidusega tihti imesamisväärt teadmatust kõige elementaarsemate asjaolude kohta meie tegevuses. See tuli näiteks välja väga selgelt vaidlusel elukindlustusseltside kasust üks aasta tagasi.

Igal kodanikul on huvi rohkem teada saada kindlustusseltside tegevusest, ta sooviks vahe-

tevahel lugeda sellest oma ajalehe uudis- või perekonnaküljel või pühapäeva-kaasandes. Mispärast ei peaks nädala-ajalehtede novellid ning ka kirjanduslikud tooted sisaldama raasukesti kindlustusalalt? Juba koolis peaksid lapsed kõrgemates klassides kõrvuti kokkuhoiudega õppima tundma kindlustusmõtet, loomulikult ilma et sealjuures mindaks detailidesse. Kindlustusel on ka oma koht rahvahariduse liikumises väljaspool kooli, nii kui ka raadios.

Kuidas areneb see tegevus siis praktiliselt Rootsi kindlustusseltside ühise propaganda büroos? Alljärgnevalt mõned näited büroo viimaste nädalate üritustest.

Elukindlustusseltside uusproduktiooni ja seltside üldise tegevuse kohta lõplikud 1938. a. arvud on koostatud ja saadetakse avaldamiseks ajakirjandusele. Üks suurem kutseorganisatsioon tellis büroolt oma ajakirjale artikliteeria elukindlustuse hüvede kohta. Artikkel ilmub pidevalt igas numbris ja on kohandatud vastavalt kutsele. Teine kirjastus annab

kindlustusse? Võtsin nad üksteise järele käsile. Üllatusin, kui nägin, et nad väinustsid elukindlustusest. Mõtlesin siiski, et see on ainult mustlaslik teesklemine ainult mõttega, et midagi saada. Siiski enne, kui oli lõppenud Ateena öö, oli mul juba kuue mustlase elukindlustussooviavaldis portfellis. Aga veel ikka ei tahtnud ma uskuda, et mustlaste mõte kindlustada oma elu on tõsine.

Kui pea selle järele poliisid neile kätte viisin, küsisin neilt, kuidas juhtus, et nad minusse ja minu seletustesse nii usaldavalt suhtusid ja pealegi veel sellises miljöö. „Kuidas ei või siis teid usaldada,“ sädistasid nad mulle sãrasilmil vastu, „teie olite ju nii viisakas ja korrektne meie vastu. Teie ei võtnud meid nagu esemeid, arvates ega mustlane pole inimene ja temaga võib teha kõik. Kes on ise inimene ja mustlast inimeseks peab, seda võime usaldada alati.“ Tundsin, et neis mustlasneidude lihtsates ja südamlikkudes sõnades peitub suur tõde, mida ei tohi kindlustustegelane kunagi unustada. Olgu inimene, kes tahes või ka misuguses olukorras kokkupuutumine ei juhtu, peab kindlustustegelane alati jääma viisakaks, korrektseks: olema ise inimene ja pidama ka

teist inimeseks, sest et kunagi ei tea, kus taga võib peituda elukindlustus.

Tõepoolest ei võinud ma Ateena öö tulemuste üle kurta. Kuigi see oli teinud mu taskule tunduva augu, andsid mulle mustlaste elukindlustused — mille kindlustussummad polnud väikesed — provisjoni, mis selle kinni kattis. Teised kindlustusmehed, kes end unustasid, kratsisid ainult kukalt: oli läinud ainult raha ja jäänud pettumus Ateena ööst südamesse. Pean ütleva, et polnud veel eeskujulikuid preemiamaksjaid, kui olid mustlased.

Nüüd, kus aastakümned sellest juhtumist möödunud ja elukindlustuspõllul uued tuuled puhumas, mõtlen, kas pole praegugi meil seltskonnakihte, kellele vaatavad kindlustusmehed üleolevalt, mõeldes: ega need pole elukindlustajad. Isegi ka mustlased väärisksid veel tänapäeval nende tähelepanu. Kas on aga meil kindlustusmehi, kes ei pea endale alandavaks minna ajama kindlustusjuttu mustlastega.

Nagu kuuleme, kavatses Mandžukuo valitsus seada sisse nisulõikuse sundkindlustuse.

välja entsüklopeedia noortele ja saab sinna paigutamiseks mõned veerud kindlustusest ühes pildimaterjaliga. Üks tähtis industriikontsern tahab levitada teadmisi kindlustuse kohta oma tööliste keskel ja tellib selleks mõned pikemad artiklid. Ülemaaliselt liikuv turnee 23 loenguga korraldatakse tähtsamates keskustes meie kõnelejate poolt. Prl. Gertrud Stahre peab loenguid Põllutööliste Noorte Ühingu ja nende aastakoosolekutel, mis peetakse Maarahva Riigiühingu osakondade poolt. Üks lühem artikkel saadetakse elukindlustusseltside tegevuse kohta uue maksudevalitsuse „P. M.“ maksukomisjoni esimehele maksudeklaratsiooni kergendamiseks.

Kursusel, mida autoparandustöökodade Riigiühing korraldab oma liikmetele, peetakse ettekandeid autoparandajate tulekindlustuse ja vastutuskindlustuse kohta, milliseid hiljem töötatakse välja artikliteks kutseajakirjadesse paigutamiseks.

Veel on koostamisel rida põhimõttelisi ning sisukaid brošüüre jagamiseks organisatsioonidele, kes huvitatud kindlustuskaitse mitmeskestest probleemidest.

Edasi on ette nähtud seeria loenguid kindlustuskaitse tähtsusest raadios.

Büroosse helistatakse sageli kohapealsete ajalehtede poolt ja tahetakse teada, kui palju rahvastikust on kindlustatud, kuidas tulekindlustuse-ala uuendused mõjuvad või kuidas kindlustusseltside naiste õhukaitse liit areneb. Samas nõutakse teateid mitmesuguste kindlustusviiside ja maksusummade kohta. Üks maavalitsus soovib andmeid kollektiivkindlustuse kohta, teine tahab materjali pensioni-kindlustuseks.

„Peab meil, kui ühel väikesel puukingade-tööstusel olema sunduslik õnnetusjuhtumi-kindlustus?“ küsitakse ühes büroole adresseeritud kirjas. Teises tänatakse artikli eest, milles juhitakse tähelepanu sellele, et just töölised oleksid huvitatud tulikahjude vältimisest ja püüaksid neid kõigi abinõudega ära hoida.

Eriti suureks on kasvanud nõudmine filmide järgi. Seni valmistatud 9 kooli-filmikopiat teemal „Kindlustus tagab tuleviku“ on kõik tarvitusel ja leiavad kuni hilissuveni paljudes koolides ja kutseühinguis näitamist.

See eelpoolloetletu on vaid väikene murdosaja viimaste nädalate tegevusest, mis hõlmas meie aasta töökava olulisemaid peatükke.

Lõpuks tahan aga toonitada, et kõik ideed, mis saabuvad väljast, on kasuks asjale.

Automatkal läbi Soome

A. Pähkal

Soovides tõmmata mõningaid paraleele esindajate seltskondliku kuuluvuse kohta Soomes ja Rootsis, siis võib siin äramärkida seda, et Rootsis kaastööliste valikus tunduvalt demokraatlikum ollakse.

Kui omal pikal Põhja Jäämere teekonnal Soomes ühtegi mustatöölist esindajat ei kohanud, leidis neid tagasisõidul Rootsis sealsete kindlustusseltside esindajana õige rohkesti.

Soomes, eriti maal näib pearõhk pööratud kindla positsiooniga ja juba teatava staasiga esindajate leidmisele, kes küll kindlustustegevuse kui kõrvaltöö alal ei tea, kui palju ei tööta, kuid oma ümbruskonnas siiski teatava kindla mõjuvõimu evib.

Ei ühtegi talupoissi, ega käitisetöölist polnud usaldatud siin elukindlustuselepingu sõlmimisele, rääkimata rohkearvulistest remonttöölistest, kes rovaniemi-Petsamo teel suuri

rühmi moodustades meie oludes nii hästi esindajateks oleks sobinud.

Vaatamata sellele, et need mitmesuguste elukutsetega kohapealsed juhtivad tegelased väga paljude ülesannetega seotud näisid olevat osutusid neist enamus suurt huvi ja tahtmist kindlustusalaga tegelemiseks. Leidus aga ka neid küll juba paarkümmend aastat esindaja olnud kuid kunagi erilist aktiivsust pole näidanud, kuid selle vastu imestamise väärselt stabiilsuse olid säilitanud. Mitmed maakaupmehed, kes aastatelt tublisti üle 50 a. olid oma elukindlustuse lepingute arvu uute kindlustuste näol hoidnud juba pikemat aega 10 peal, kuigi nende naabrid lähemates kirikukülades aastatoodangu juba septembri kuuks väljamüüdnud poliiside kindlustussumma 1 miljon S. margani oli tõstnud.

Mida kõikide esindajate kohta aga märkimata ei saa jätta oli piinlik kord ja täpsus kindlustusmaterjali käsitamisel ja asjaajamisel seltsiga.

Kindlustusmaterjali tarvis oli igal esindajal reserveeritud kas lauasahtel, või raamaturiul kuhu seltsilt saadud materjal piinliku korra järele oli paigutatud. Seltsi poolt

Eelarve tähtsus

Kui palju on neid poliisiomanikke ja kindlustuskandidaate, kes elavad eelarve järele, et hoida oma perekonna raha-asju kindla kontrolli all. Esindaja, kes on intelligentselt huvitatud eelarveküsimustest, saab keskmiselt rohkem kindlustusi ja tal on parem hoida oma asju korras. Siin on mõtted eelarve koostamiseks, mida võib anda edasi teistele ja kasutada ise:

Määrake kindlaks summa, mida mõtlete kulutada järgmisteks asjadeks:

Elukindlustus ja kokkuhoid (nende seas ka laenude tasumised); toit, tähtajalised maksud (maksud riigile ja omavalitsusele, laenu protsendid, maja ja hoonete korrastamise kulud); riided; jooksvad kulud (küte, valgustus, telefon, vedude ja sõidukulud, jne.); hariduse, puhkuse, meelelahutuse, tervisohu jne. kulud.

Püüdke hoida kokku haiguse puhuks või juhtumiks, kui pole tööd, olgu sissetulek nii väike kui tahes. Jagage sum-

ma, mida peate hoidma kokku, 12, 24 või 52 (olenedes sellest, kui sagedasti saate raha). Võtke see summa igakord oma palgast ära ja elage ülejäänud summast.

Ei maksa unustada, et hoiate end alati tervena. Pidage meeles, tervise hoidmine on odavam kui arstimine. Sellepärast on soovitatav käia perioodiliselt arsti juures.

Kui on kogu kuludesumma suurem kui teie sissetulek, siis vaadake eelarveleht üle ja tehke vastavalt kärpimisi. Ei maksa aga kunagi kärpida olulisi kulusid.

Kuu lõpul võrdle oma väljaminekuid oma eelarve kavaga. Püüdke täita oma kava niitäpselt kui on vähegi võimalik. Kunagi ärge kulutage isegi lihtsamate asjade peale rohkem ilma hoolsa kaalumiseta, kui olete kavatsenud.

saadetud kindlustusalalised ajakirjad olid kõikidel esindajatel raamatutesse köidetud ja neile oli raamatukapis antud aukoht. Brošüüride uputust meie mõiste järele polnud kusagil näha, neid oli vaid igast liigist üksikud. Kalender — meil nii lugupeetud propaganda vahend oli täiesti tundmata.

Märkimata ei saa ka jätta vaimustust ja määratud suurt huvi oma kutsetegevuse vastu sealsete inspektorite-tarkastajate jünres, kes kogu oma perega nagu näisid olevat sukeldunud kindlustustegevusse. Lubades minule nii suurel määral osaks saanud küllaliskust mitte kurjast tarvitada, jätan siin kohal mainimata inspektorid, kes suurima avameelsusega minule omi läbielamusi hanketööst jutustasid. Kõikjal läbistas punase niidiga see võrratu rahulolu ja vaimustus oma ala vastu, mis neile nende töö hinnatavaks muudab. Enamus neist inspektoritest olid keskealised, abielus, mitmed 5—6 lapse isad kusagil kirikukülas kena majaomanikud, kust siis oma tegevust ümbruskonna rajoonis juhtisid.

Meenub üks sellistest härrastest, kes tervelt 27 aastat oli pidanud oma ametid ja

nüüd juba täiskasvanud poja omas, kes isakõrval osavasti Soome külavaheistel teedel võimast autot juhtis. Enam kui 200 auhinda oli ta saanud selle aja jooksul ja need ilutesid paigutatuna kahte suure klaaskappi nägemiseks ja imestamiseks kõikidele külastajatele.

Juhtides jutu kohvilauas lastele, patsutas isa poja õlale, tähendades, et sellest temale järglane saab. Juba teist suvet käib kaasas hanketööl, juhtides seejuures autot, mille korrashoingi poiss oma peale võtnud. Ka abikaasa kelle lahkel toimetusel söögilauale ikka uusi maistusi tuakse on õnnelik poja elukutse valikus, pidades seda väarikamaks keskkooli lõpetanud noormehele, kes kord isa jälgedes peab saumuma.

Ühes Rootsi kindlustusseltsis tuleb kindlustatu kõigi nõutavate dokumentidega kindlustusseltsi, et saada kätte kindlustussummat üleelamise tõttu. Keegi vilumusteta ametnik vaatab rutuga paberid läbi ja küsib: „Kas pole teil surmatunnistust?“ Selle peale vastab kindlustatu kuivalt: „Eelistasin tulla ise.“

13 PUNKTI VALLALISTELE

Mõlemast soost vallalised ja samuti ka lapsed vajavad elukindlustust nagu perekonnapeadki. Ameerika kindlustusleht „The Juourance Salesman“ avaldab 13 põhjust, miks peab vallaline kindlustama oma elu. Esitame need allpool:

1. Elukindlustus kohustab teostama kokkuvõtteid ja see on olnud suurepäraseks asjaks igäihele, kes on kindlustanud oma elu.

2. Keegi ei või vanaduses elada sellest rahast, mis kulutab ta nüüd. Meie võime elada vanaduses sellest rahast, mille hoiame kokku nüüd, ja elukindlustus aitab kokku hoida.

3. Suure elukindlustuse omanik näitab teistele, et üks on kavakindel ja töötab tuleviku jaoks. Kui kaks inimest on muidu võrdsed igas suhtes, siis paremuse vari langeb alati sellele, kes on õppinud raha kokku hoidma.

4. Meest, kellel on küllalt elukindlustust, ei taba kunagi krediidi või kapitali puudus. Kindlustus aitab saada krediiti ja loob kapitali.

5. Elukindlustus on ideaalseks reservi moodustamise viisiks. Sularaha reserv on äärmiselt tähtis asi. Kes maksab iga aasta preemiaid, loob vähesega ootamatuid võimalusi.

6. Pole ainust põhjust tulevikus, mis sunnib teid kahjatseda, et olete kindlustanud oma elu, kuid on palju põhjusi, mis sunnib teid rõõmustama, et olete kindlustanud oma elu.

7. See, kellele kogute puhkusefondi, pole mitte teie, vaid see vana mees, kelleks teie saate ühel päeval. Võib-olla pole teie huvitatud elukindlustusest, aga tema le lähendab see kõik.

8. Pole tähtis, kui õnnelik te võite olla, kuid alati seisate ühe probleemi ees — see on vanadus. Õige aeg lahendada seda probleemi on siis, kui pole ta veel käes.

9. Kaotab hirmu, et jätate endast järele kohustusi, sest elukindlustus korraldab kõik.

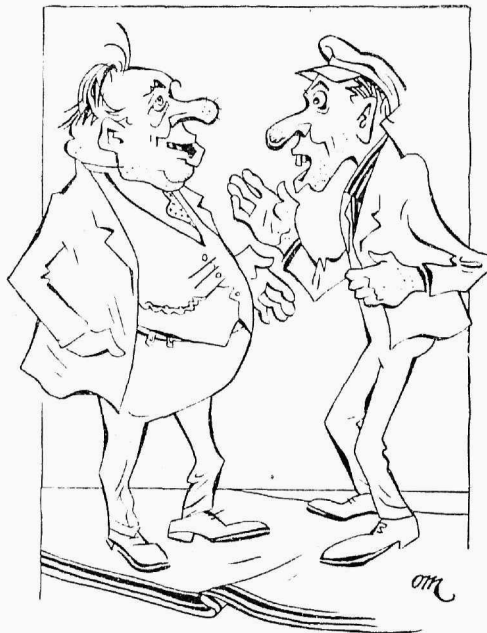
10. Ärimees, kes on kindlustanud oma elu, saab teatud mõttes enda pankuriks. Ajal, kui on raske või isegi võimata teha kõrgete protsentide eest laenu, muutub elukindlustuspoliis talle kindlaks rahaallikaks.

11. Igäihel seisab kas elu ees või vaatab vastu surmale. Mõlemal juhtumil on raha tarvis ja elukindlustus lahendab mõlemad probleemid automaatselt.

12. Tegelikult on igal inimesel oma kohustused. On mees abielus, siis on tal kohustused oma naise ja laste vastu: on ta vallaline, siis oma ema, õdede, nooremate vendade või oma lemmiksugulaste vastu. Elukindlustus aitab mõlemaid täita omi kohustusi.

13. Vallalisel pole poegi, kelle poole ta võib vaadata tarviduse korral. Ta võib teha aga rahandusliku „poja“ elukindlustuspoliisist. See astub alati ta kõrvale ja talle võib loota kindlamini kui oma lihastele poegadele.

See pole veel õnnetus.

A: „Härra! Suur õnnetus on juhtunud! Teie ämm sai surma. Ta jäi teie suvilasse, mis maha põles!“

B: „Ei ole viga. Kõik on hästi. Suvila oli tuleõnnetuse vastu kindlustatud.“

*

„Kas pead sa õnnetusjuhtumi järele kandma alati karke?“ küsib külastaja võõralt ja saab vastuse: „Ei tea õieti, kas pean neid kandma või mitte. Minu arst ütleb ei, minu advokaat aga ja.“

Eellähenemine

Eellähenemise-külastus ei tohi võluda kunagi kauem kui üks või paar minutit, kui pole selge, et võib teha kohe algust tõelise kindlustusjutuga. Kindlustusjutu aluseks peab olema võrdlemisi lühike kalkulatsioon. Need arvud, millest koosneb kalkulatsioon, peavad olema teil ainult juhiks. Kindlustusjuttu ajades ei tohi unustada, et teie peate äratama tundeid, mitte aga sundima neid mõtlema. Kaine kaalumise takistab teotsemist. Nii olge ettevaatlikud paljude arvude ette toomisega.

On väga tähtis, et teete teatud ettevalmistusi ja uurimisi, nagu te võite seda teha, ja valmistate seejärel kava, mida peate tegema ja ütlema, kui lähete pakkuma. See ettevalmistus on kandidaadist ega või olla igal juhtumil küigi täielik. See viib tahtmatult küsimuse juure: Mida peab sisaldama uurimine ja kava?

Ettevalmistust ei tohi teha liiga keerukaks, nii et see võtab palju aega. Uurimine ja kava peab olema lihtne. Lihtsus on eduka kindlustusjutu aluseks. Olete saanud kindlustuskandidaadi nime, peate saama temast teatud „pildi“. See nn. pilt koosneb sellest, mida saate tema perekonda ja ümbrust, tegevust ja eluviise vaadates. Ta peab sisaldama järgmised asjaolud:

Elukutse ja aadress.

Sünniaeg.

Abielus või vallaline.

Naise eesnimi ja vanus.

Lapsed, nende sugu ja vanus.

Sissetulek ja selle allikad.

Kinnisvara, kas omanik või rentnik.

Võlad ja protsendi suurus.

Kuhu on mahutanud oma kapitali.

Eriharrastused.

Isikud, kes temast olenevad.

Lisanda neile veel muu kättesaadud informatsioon. Kuid tuleb pidada meele, et ülaltoodud informatsioon on oluline, kui tahetakse koostada kindlustuskava.

Osa sellest informatsioonist võib anda juba nimi ise, kui kasutada linnades aadressbüroode andmeid. Kui saate nime mõnelt poliisiomanikult või mõ-

nelt teiselt nimeomaniku sõbralt, on taluline, et sõber teab kindlustuskandidaadi sünniaega, kas tal on võlgasid, kes temast olenevad jne.

Muidugi võib informatsiooni saamiseks minna otseselt „peakorterisse“ endasse. Sissetuleku suhtes saab harva otsekohe tõelist vastust. Kandidaat annab ebaõige vastuse või keeldub seda otseselt tegemast, öeldes: „See pole teie asi.“

Et saada tõelisi arvuksid, tuleb võtta abiks väike diplomaatia, mille abil tehakse selgeks, kui kasulik on selle andmine talle endale. Omakasu pärast on inimene valmis tegema kõik.

Laiast maailmast

Soomes teevad metsapõlemised iga aasta suurt kahju. Sel põhjusel on „Enso-Gutzeit-Tornator Konzerns“ muretsemised metsapõlemiste vastu võitlemiseks tuletõrjeauto, mille asukohaks on Karjala. Varustusena on selles autos labidad, saed, kirved, ämbrid ja pritsid, milliseid jätkub sajaloomelisele meeskonnale. Kustutuspritsid, millised mahutavad endasse 20 liitrit, võib võtta selga ja on kergesti kantavad. Nende abil on võimalik minna uute tulekollete juurde ja neid kustutada.

Auto võib võtta peale 30—40 meest. Ta pole värvitud mitte punaseks, vaid roheliseks.

*

1938. a. sai Inglismaal liiklemisõnnetuste tõttu surma 6595 (1937. a. 6590) ja vigastada 226.854 (1937. a. 226.355). Jalakäijaist sai surma 3023 inimest. Viies Inglise linnas ei juhtunud 1938. a. ainustki liiklusõnnetust.

*

Saksamaal saab iga aasta liiklemisõnnetuste tõttu keskmiselt surma 7000 ja vigastada 30.000—40.000. Sellega nõuavad seal liiklemisõnnetused kuue aasta jooksul sama palju kui Saksaprintsuse sõda 1870./71. a.

Kahjujuhtumi kasutamine hanketöös

Kes tahab hankimise kõrgest kunstist õieti aru saada ja kasutada, ei saa mitte ühest asjaolust mööduda: *see on kunst kahjujuhtumit kindlustuseks ära kasutada.*

On alati raske kliendile niimoodi läheneda, et ta on valmis läbirääkimisteks. Kahi, mis saab kindlustusjutu aluseks, tuleb valida alati õieti nii, et ta avab kliendi südame. Siin peab olema esindajal anne kombinatsioonideks. Paljudest, mõnikord koguni pisiasjadest, võib leida kõneainet, mis aitab ehitada sildu kindlustusteamale. Erakindlustus pole mitte vaene kindlustusharudest. Sellepärast võib leida alati seda, mis loob sidemeid kliendiga ja aitab neid edasi kasvatada. On soovitatav, et esindaja on mitmesugustes harudes kodus ja ta üldharidus on selline, et ta mõistab elu majanduslikke olukordi mitmesuguste kindlustusharudega siduda.

Kahjujuhtumid õieti ja süvenenult vaadatuna pakuvad puutepunkte kindlustusjutuga, mida võib kasutada ära, et klient hakkaks tundma huvi. Elukindlustuses mängib matemaatika ja arstiteadus tähtsat osa. Vastutus- ja veokindlustus kannab väga õiguslikku iseloomujoont, ka füüsika ja keemia kerivad vahel päevakorrale. Kui kahju kannatanut õigel ajal külastada, külastust hoolega ette valmistada ja läbi viia, ei jää edu tulemata. Muidugi tuleb arvesse võtta, et kahjukannatanu võib olla juba kindlustustega küllalt koormatud ja sellepärast on ta kindlustuse vastu, kuid saajaprotsendilist edu ei või garanteerida miski. Nurjumise puhul ei tohi aga unustada, et võib-olla asute ebaõieti asja juurde.

Sellepärast näpunäide: kahjujuhtumit võimalikult isiklikult ja põhjalikult sõeluda. Kui on võimalik heita õiget pilku nn. „miljösse“, siis ei jää vaev asjatuks.

Ükski hankemees ei tohi lasta end petta illusioonist, et kindlustus on üldiselt väga armastatud. Kindlustuse vastu tekkis eriti sõja järele laialistes hulkades väga suur umbusaldus. Selle peapõhjused on üldiselt teada: vastutus-

tundetute esindajate töömeetodid, siis inflatsioon ja lõpuks mõne seltsi eba puhtad võtted. Kõik see on aidanud kaasa, et kindlustusele vaadatakse just vastupidi selle sõna mõttele kui eba-kindlale asjale. Kel on olnud kindlustusega halvad kogemused, ei taha sellest enam meelsasti midagi kuulda. Sellepärast peavad hankemehed tõsiselt pingutama, et asja ümberpöörduks muuta.

Kõigepealt peab ta näitama, et peale sõda polnud ka teistes majanduslikkudes ettevõtetes seisukord parem. Nad polnud kaitstud ei inflatsiooni ega eba puhtate võtete vastu. Nüüdne kindlustusametust seadus aga garanteerib, et kindlustatul pole tarvis midagi karta.

Lihtrahva hulgas olgu esindaja esimeseks mureks, et kaoks selgusetus kindlustusmõiste üle. On loomulik, et iga asja vastu, millest ei saada aru, mis näib võõrana ja salapärasena, tuntakse umbusk. Kuigi kindlustusest ebaõieti arusaanu sõlmib kindlustuse 10 või 20 aasta peale, siis on tal alati ebameeldiv tunne, et asi võib tuua talle võimatusi. Kõik sarnased tehnilised terminid nagu reserv, tariif, preemia, üldised ja erilised tingimused jne. mõjuvad lihtsale inimesele selliselt, et asi näib talle väga salapärasena ja mõjub talle hirmutavalt. Sellepärast on soovitatav lihtsaid ja selgeid väljendusi tarvitada, mis on lihtinimesele arusaadavad. Mida asi on inimesel selgem, seda suurem on tal asja vastu usaldus.

Kindlustusele on teinud väga palju kahju võhiklik ja ebaaus hankeviis. Siin on vahepeal muutunud väga palju. Siia hulka kuulub ka võistleja mahategemine. Juba selle toonitamine, et võistlejal on ebasoodsad tariifid, et ta on kallim ja ta pole nii kindel, mõjub ju kogu kindlustusele kahjulikult, sest just selle punkti allakriipsutamine näitab, et kindlustusega pole mitte kõik korras.

Kogu esindaja tegevus olgu suunatud ainult sellele, et ta millegagi kindlustuse head nime ei riiva, vaid püüab alati näidata, et ükskõik, kus või kelle kaasabil kindlustust sõlmitakse, sünnib see üldsuse huvide ja kindlustusel on suur rahvamajanduslik tähtsus.

Mõningaid vastuväiteid

On rida harilikke vastuväiteid elukindlustuses. Igal kandidaadil on neid varuks. Esindaja peab suutma neid kõiki ümber lükata. On parem valmistada kindlustusjutt ette, kui loota heale õnnele, kui seistakse silm-silma vastas kindlustuskandidaadiga ja see hakkab tooma esile omi vastuväiteid. Siin mõned ideed vilunud hankemehe poolt vastuväidete tagasitõrjumiseks.

Ma võin oma raha mahutada mujale kui kindlustusse.

Teie võite seda küll teha, kuid asjaolud näitavad, et suured raha- ja ärimehed on ka suurte poliiside omanikud. Elukindlustus kaitseb nende viperuste vastu, mida toob kaasa palavikuline iha saada rikkaks ühe päevaga.

Igapäev leiame me mehi, kes arvavad, et toimivad paremini, kui panevad oma raha mujale kui elukindlustusse, kuid on vähe neid, kes võivad 60. eluaastates näidata ette 10.000 kr., millise summa on saanud ta reeglipärase raha kõrvalepanekuga preemiamaksmiste asemel.

Enamik raha kõrvalepanekuid või mahutamisi on ainult lootused, kuid elukindlustus on kindel asi.

Elukindlustusepoliis kindlustab teid surma kui ka vanaduse puhuks. Kas teie surete või elate, kuid raha korjub alati selle summa suurus, nagu te seda kavatsesite.

On võrdlemisi vähe inimesi, kel on võimalik mahutada korraga suurem summa, või kui, kellel jälle on, siis on jälle sarnane mahutamisviis või -koht, mis ei tööta anda kuigi suurt protsenti. Tihti on veel hea, et ei kaota osalt või täieikult mahutatud summat.

Korteriehitamise ühing seob teid nii, et peate maksma alati või kaotama oma kodu. Elukindlustus seob teid seltsiga nii, et maksab teile ja kindlustab teile teie kodu.

Kui tabab surm teid preemiamaksmise ajal, eks annab selts ikka palju rohkem, kui olete andnud talle ise. Kui elate üle selle aja, siis ei kaota teie jälle midagi. Igal juhtumil on see alati kindel ja kasulik rahamahutusviis.

Esmajoones pean tasuma omad võlad.

Teie pole mitte ainuke, kel on võlad. Kahtlemata võin nimetada teile teie ümbruskonnast tosina inimesi, kel on võlad. Igaüks, kes

on edukas kas oma äri või kutse alal, seob ennast kohustustega juba aastaid ette, kui ta mõtleb võtta ette mõnda kasulikku asja. See tähendab aga täielikku kaotust neile, kui nad surevad enne.

Võlategemine on tihti esimene samm selle poole, et omandada midagi väärtuslikku. Mitte võla suurus ei laosta inimest, vaid asjad, mis takistavad kavatsetut teostamast.

Suurim võlg, mis teil on, on võlg teie oma perekonna vastu, kes on teile kallim kui kõik muud asjad maailmas. Ta saab kasu teie tehinguist, kuid ta ei taha võtta riski, mis on seotud tehingutega, endale. Omi võlgasid võite maksta alati, kuid et kaitsta oma perekonda, selleks peab teil olema lisanduseks veel hea tervis. Aga tervist võite teie kaotada.

Võlg võib jääda võlaks, kuid elukindlustuspoliis ei kunagi. Tema väärtus kasvab vanaduse suurenedes. Kui teie võlgadest lahti ei saa, siis võib elukindlustus kustutada teie võlad, kui olete saanud juba vanaks ja lapsed on kasvanud suureks. Neile ei jää siis mitte ainult see, mida olete omandanud võlgadega, vaid ka veel osa kindlustussummast, mis üle võlatasumisest. Isegi kui teil on suured võlad, siis ei mängi väike preemia selle juures enam suurt osa, kuid suurt osa mängib kindlustussumma siis, kui teie ei suuda omi võlgasid tasuda vanas eas.

Olen vallaline ega vaja elukindlustust.

Võib-olla praegu pole teil, kes teist olenevad, kuid on vähe tõenäolik, et teie elate kakskümmend või kakskümmend viis aastat, ilma et teil neid oleks.

Kui omandate elukindlustuspoliisi, siis näitate, et teil on hea ja ettevaatlik iseloom. See suurendab ainult usaldust teie vastu. See näitab ainult, et olete inimene, keda võib alati soovitada.

Ka saada kiiresti rikkaks ei taha lasta tekkida mõtet väikesel viisil tuleviku jaoks kogumiseks. On üllatav, kui ruttu kasvavad need väikesed kogumised suureks. Ükskõik, millises olukorras teie ka ei ole, kuid poliis on teile alati parimaks sõbraks.

Just see asjaolu, et ükski teist praegusel momendil ei olene, ei ole mingiks garantiiks, et teie ühel päeval ei satu teistest olenevaks. Vähemalt teie ei pääse vanadusest.

Suure töö juubilare

Hans Tompi **40. aastane tööjuubel**

Käesoleva aasta aprillis täitub 40 aastat sellest, mil „Eesti Kindlustuslehe“ vastutav toimetaja H. Tomp astus kindlustusseltsi teenistusse. Seega kuulub H. Tomp meie vanemate kindlustegelaste perre, kes, lühemad vaheajad välja arvatud, on kogu oma elu pühendanud kindlustustegevusele, seistes mitmete suuremate kindlustusefttevõtete teenistuses vastutusriikastel kohtadel. Praegu töötab H. Tomp kindlustusselts „Polarises“ inspektorina, kuuludes Eesti Kindlustustegelaste Ühingu liikmeskonda ja käesoleva ajakirja toimetuse kolleegiumi.

Juubilar on sündinud 20. aprillil 1876. a. Viljandimaal, Tuhalaane vallas Tombi talus. õppis Paistu kihelkonnakoolis ja H. Treffneri gümnaasiumis, mille lõpetamisel siirdus Petrogradi, kus mõni aeg tegutses kodukooliõpetajana.

Aprillis 1899. a. astus teenistusse I Vene Kindlustusseltsi (as. 1827), kus teenis kuni seltsi sulgemiseni 1919. a. enamlaste poolt. Töötas lühemat aega ka enamlaste poolt loodud kindlustusasutises, kuhu koondas ka I Vene Kindlustusseltsi õnnetusjuhu-kindlustuste arhiivi, lootuses, et enamlaste võim peagi

lõpeb ja võib endiselt jätkata kindlustustegevust. Kui need lootused ei täitunud, siis siirdus hiljem mujale teenistusse.

Kui Petrogradis loodi Eesti opteerimiskomisjon, siis kutsuti H. T. sinna evakueerimise-osakonna juhatajaks, kuhu jäi kuni tegevuse lõpetamiseni, mil ka ise opteerus Eestisse. Siin asus teenistusse k.-s. Eesti Lloyd, kus organiseeris õnnetusjuhtude vastu kindlustamist. Siit kutsuti T. rahaministeeriumi juurde loodava kindlustusosakonna juhatajaks, mis hiljem muudeti kindlustusasutuste inspektoriks.

1930. aastal, mil eeltähenatud koht liideti krediitasutuste inspektuuriga, siirdus juubilar taas uuesti erakindlustuste teenistusse, olles k.-s. „OMA“ Tallinna peaagentuuri juhatajaks ja alates 1933. aastast kuni tänaseni k.-s. „Polarise“ inspektoriks.

Otsese kutsetöö kõrval on juubilar elavalt võtnud osa ka seltskondlikust tegevusest. Petrogradis olles oli agaramaid karskustegelasi, kuuludes karskusselts „Ustavuse“ juhatusse ja peotoimkonda. Praegu kuulub H. T. Hugo Treffneri gümnaasiumi Tallinna vilistlaskogu ja Eesti Kindlustustegelaste Ühingu juhatusse. Oma aastatele vaatamata on juubilar hinnatumaid töömehi omas otseses töös kui ka sõprade ringis.

Hans Margens **65 aastane**

Kaubandusteadlases Hans Margens, kes võib vaadata nüüd tagasi oma 65 a. pikku-

sele eluteele, ei usu noorem põlv nägevat kindlustustegelast. Tema töö kaubandusliku hariduse levitamise alal on jätnud temas kindlustustegelase varju. Kuid oma pika elu kestel on seisnud kindlustusasi tal suuresti südamel ja teda tuleb pidada tõeliselt üheks vaoajajaks meie kindlustuspõllul.

Nähes 13. apr. 1874. a. maailmavalgust Adavere möldri pojana, näis kaubandusteadus seisvat temast kaugel. Samuti näisid temast kaugel olevat ka kindlustusküsimused, kui ta möödunud sajandi lõpul astus Riia polütehnikumi. Et aga mõned polütehnikumi õppejõud kindlustusseltside esindajatena töötasid, siis kiskus see noort üliõpilast kaasa ja üliõpilaspõlves, kui ka hiljem, töötab ta esindajana mitmes vene kui ka välismaa kindlustusseltsis. Saades kindlustusselts „Salamandra“ Põhja-Liivimaa ja Eestimaa peainspektor-organisatoriks, loob ta seltsi eesti agentuuri eestlastest esindajatega ja asub rohkem rõhku panema elukindlustuse mõtte levitamisele eesti rahva seas. Tema töö leiab „Salamandras“ sellist hindamist, et talle antakse pea Eestis seltsi üldvolinikuna vabad käed kindlustusasja arendamiseks.

Kuna tol ajal pole Eestis oma kindlustusseltse peale „Eeksi“, siis tekib tal ka mõte asu-

tada eestlaste oma kindlustusselts. Ka teised meie tegelased tunnevad vajadust oma kindlustusseltsi järele. Asutakse eeltõid tegema selle asutamiseks ja koostatakse vastastikkuse kindlustusseltsi põhikiri. Kuid siin tekib uus häda: jääme ots kindlustuse alal on Venes aktsiaseltside käes ja need ei taha näha eneste kõrval vastastikkuseid kindlustusseltse. Nüüd sõidab Margens Peterburi ja oma sidemete tõttu vene kindlustustegelastega, suudab ta viia asja nii kaugele, et kindlustusselts „Eesti“ põhikiri kinnitatakse ja see võib 1907. a. oma tegevust alustada.

Kuigi kaubanduslike hariduse levitamine iga aastaga Margensi käsi ikka rohkem ja rohkem seob, töötab ta siiski veel kindlustuspõllul edasi. Alles siis, kui Maailmasõda kindlustusasjanduse segi paiskab ja kindlustusseltsid oma tegevuse ajutiselt katkestavad, ei saa ka tema loomulikult kindlustusalal midagi teha. Järele sõja muutunud oludes ei jatku tal enam aega ega võimalusi aktiivselt kindlustusalal töötada. Kuid oma erialal õpetades ärkab temas ikka kindlustustegelana ja ta püüab noortele näidata, milline tähtsus on kindlustustegevusel üldises rahvamajanduses, kui üksikule isikule ning perekonnale.

PELE-MELE

Norra elukindlustusseltside produktsioon oli 1938. a. 202 milj. krooni 193 milj. krooni vastu 1937. a.

*

Tuleõnnetuste kahju oli Ühendriikides 1938. a. 302.050.000 dollarit 284.720.100 dollari vastu 1937. a.

*

Kanadas sõlmib juba 18 kindlustusseltsi õhusõidukindlustusi.

*

Taani elukindlustusseltsid on sõlminud omavahel kokkuleppe, mille järele on esindajail keelatud siduda elukindlustuse kihutus-tööd laenuandmise võimalustega.

*

Brasiilias on valminud seaduseelnõu, mille järele on edaspidi Brasiilias keelatud kõigi välismaiste kindlustusseltside tegevus.

*

Suure majandusliku kriisi tagajärjel 1929. a. pidi Ameerika kindlustusselts „The Metropolitan Life“ iga aasta keskmiselt 2500 farmi üle võtma ja nüüd tuleb tal hoolitseda üle 7000 farmi eest, kus elab 50.000—60.000 inimest. Elukindlustusselts on kulutanud juba 7.500.000 dollarit ülevõetud farmide parandamisele. Kõik farmid on senistele omanikkudele välja renditud.

*

Prantsuse matemaatikud on teinud oma uurimuste põhjal kindlaks, et Maailmasõja kestel on olnud erakordselt suur surevus tsiviilelanikkude keskel. Suremus oli keskmisest suremusest suurem 1914. a. 15,9 prots., 1915. a. 14,3 prots., 1916. a. 12,5 prots., 1917. a. 12,5 prots. ja 1918. a. koguni 42,5 prots. Erakordselt suur suremus 1918. a. on tingitud griplaine tõttu.

*

Hankemehe kodukool

Elukindlustuse uudiste mõju

Poliisiomanikud on head informatsiooniantjad, aga kuidas on lood soodustatuiga? On teil omas rajoonis nende isikute nimestik, kellele on maksnud viimastel aastatel või kuil teie kindlustusselts välja kindlustussumma.

Kui kandidaat kõhkleb ja teie võite näidata, mida on teinud elukindlustus tema lähikonnas surnud isiku perekonnale, mis koosneb naisest ja kolmest lapsest, siis mõjub see talle ja tema naisele palju rohkem kui ilusad arvud, milliseid võite talle paberil näidata. Teie võite talle näidata ka pildi teist külge, juhtides ta tähelepanu mõnele talle tuntud perekonnale, kus perekonnapea suri ilma elukindlustuseta.

Selliseid juhtumeid on igas lähikonnas ja esindajale on suureks kasuks, kui ta need endale üles märgib. Nad esindavad elukindlustuse isiklikku külge.

Seltsi trükistest on kasu, kuid on tarvis teha tegemist ka soodustatuiga. Iga kindlustusselts maksab igal aastal välja tuhandeid. Kuid iga väljamaksuga on seotud huvitavad lood, mis huvitavad kõrvalolijaid ja kisuvad neid kaasa.

Kas teie teate elukindlustuslugusid oma rajoonis? Kas võite rääkida oma kandidaadile, mida on teinud elukindlustus tema naabruses? Nendega on kõige parem läheneda kandidaadile. Rahvas tunneb huvi inimeste vastu, keda nad tunnevad. Sellepärast jutustage neist. Olge elukindlustuse uudiste levitajaks omas rajoonis ja see kindlustab teile alati edu.

Üks hankevõtte

Toome siin ühe hankevõtte Inglismaalt:

Esindaja soovitas kindlustuskandidaadil sõlmida 8-a. lapsele hoolduskindlustust, mis võimaldaks tal minna 18-a. ülikooli.

„Aga,“ vastas kindlustuskandidaat, „kindlustus maksab ju nii palju raha.“

„Mitte sugugi,“ oli esindaja löögivalmis vastus. „Kindlustus ei maksa midagi. See on haridus, mis maksab raha. Kui ostate järelemaksuga auto, siis kirjutate alla lepingule, millega kohustute reeglipäraselt maksuma teatud summa. Kas on see leping või auto, mis maksab midagi? Igatahes on see auto. Käesoleval juhtumil teen teile ettepaneku kirjutada alla lepingule, mis võimaldab teie pojal õppida ülikoolis. Just ülikool ja ülikoolilinnas elamine maksab. Leping kindlustab ainult, et võite teostada oma teatud kava. Samal kombel maksab ainult teie maja raha, kuid mitte ostumüügileping.“

Elukindlustus ehitab väikekortereid

Käesoleva aasta suvel pani ameerika kindlustusselts „Metropolitani“ direktor New Yorgi linnajaos Bronxis nurgakivi Ühendriikide suuremale aedlinnale. See aedlinn, mis võtab oma alla 50 ha maad, tuleb kolme aasta jooksul püstitada. Püstitatakse neljakordsed majad, 12.000 korteriga. Peale selle tulevad aedlinna veel kauplused, spordiplatsid, pargid, lõbustusasutised jne. Kortерid on nähtud ette ainult vähemapalgalistele ja tulevad kahe- ja kolmetoalised. Kogu aedlinna ehitused tulevad maksta 35 milj. dollarit. Nõnda tuleb kindlustusseltsil mahutada iga kuu keskmiselt 1 milj. dollarit ehitustegevusse.

Muidugi enne seda pidi kindlustusselts ostma aedlinna jaoks maad. See oli võimalik alles siis, kui riiklik kindlustusstatuut andis luba kapitale mahutada ehitustegevusse. Selle kindlustusstatuudi muutmise järele on „Metropolitan“ teinud teatavaks, et ta tahab kasutada 100 milj. dollarit väikekortereite ehitamiseks.

„Metropolitan“ on Ameerikas suurim vastastikune kindlustusselts. Tema esinduslikumad hooned võtavad oma alla kogu bloki 23 tänaval ja kannavad üle maailma tuntud silti: Nr. 1 Madison

Avenue. Seda vastastikust kindluseltsi peetakse laitmatuimaks kindlustus-
tusasutiseks. Endastmõistetav, et uue
aedlinna projekt on koostatud nii, et ta
peab tooma seltsile mõõduka kasu. Sel-
lega erineb ta oluliselt teistest elamute
püstitamise ettevõttest, kes saavad riik-
likku toetust. „Metropolitan“ tahab
omal jõul elamuid püstitada, kuid siiski
odavamaid ja mugavamaid kortereid
pakkuda. Ühtlasi tahab see kindlustus-
selts näidata, et soliidsete väikekorte-
rite ehitamine on absoluutselt kindlaks
rahamahutamise viisiks.

Kindlustusettepanek majaomanikule

Lähenedamine: „Olete kindel, et sellest
majast jätkub teie perekonnale küllalt?“

Müügi jutt: „Teil on selle maja peal
võlad, eks? Ja teie loodate, et suudate
need tasuda? Kui teie elate kaua, siis
tasute muidugi võlad ja maja on täiesti
teie, kuid oletame, et ei ela kaua — või
juhtub teiega midagi. Kas teie perekon-
nale ei tule aga raskusi ilma teie sisse-
tulekuta? Kas pole võimalik, et nad on
sunnitud lahkuma majast, mille olete
muretsenud? Kas pole neil siis suurem
vajadus omada kindlat kodu kui kunagi
varemalt. Meie kindlustuselts lahendab
selle probleemi. Väikese preemia eest
maksab ta teie surma puhul ära kõik võ-
lad, mis koormavad teie maja — ja ma-
ja on siis täielikult teie perekonna
omandus.

Lõpetamine: „Kas teie ei soovi, et
teie maja jääb teie perekonnale ka siis,
kui teid enam pole.“

Kus on surmajuhu kindlustus omal kohal

On sagedasti rõhutatud, et peanõu-
deks hanketööl on, et pakutav ja hil-
jem sõlmitav elukindlustus vastaks
täiesti kindlustatu tarvidustele. Sellest
seisukohast väljudes nõuab puhas sur-
majuhumi kindlustus õigusega täie-
likku tähelepanu. On ju palju inimesi,

kellele on see kindlustusviis kõige sobi-
vam, sest et ta täidab omi ülesandeid
kõige paremini.

Paljude näidete asemel toome siin
vaid ühe juhtumi tegelikust elust.

Juhtum puudutab hiljuti surnud pen-
sionäri leske, kelle mees sai oma elu-
ajal kaunis kõrget pensioni. Lesk, kes
on tunduvalt noorem, saab samuti riig-
ilt kaunis rahuldavat pensioni. Tema
kolmest lapsest on vanem poeg majan-
duslikult iseseisev, teine poeg on oma
haridust täiendamas ja kolmas veel al-
les kooliealine. Kadunud perekonna-
pea ei jätnud järele kuigi suurt summat
sularaha, küll aga ilusa üheperekonna-
majakese, mis on poole väärtuseni hü-
poteegiga koormatud. Ema ja lapsed
võivad mõõdukate nõuete juures mure-
tult elada. nii et pealiskaudsel vaatlus-
elusel puudub siin üldse tarvidus kindlus-
tuskaitse järele.

Siiski on ka siin tõeliselt olemas tar-
vidus kindlustuskaitsele, kuigi kaunis
piiratud sihiga. Selle mõtte on tulnud le-
selt endalt. Ta pole veel jõudnud viie-
kümnendasse eluaastasse ega liialdatud
elujõutundega. Siit lähtudes on ta tul-
nud kaalutlusele, et kui ta sureb enne-
aegselt ja sel ajal pole ta lapsed veel
majanduslikult täiesti iseseisvad või on
alles majandusliku iseseisvuse algul, siis
võib-olla on neil ehk suuremat raha-
summat vaja, et oma tulevikku paremini
kindlustada. Peale selle võimaldaks see
kindlustussumma neile majal lasuva
võlasumma tasumist. Sel kaalutlusel
hakkas lesk mõtlema elukindlustusele.

Asjale lähemalt vaadates peab elu-
kindlustushankemees tulema arusaam-
misele, et siin puuduvad vaatepunktid,
mis nõuaksid segakindlustust, ja ainuke
õige kindlustus on surmajuhumi kind-
lustus, sest see kindlustus annab vaja-
lise rahasumma surma puhul. Madalate
preemiate tõttu võib kindlustussumma
olla suurem kui segakindlustuse puhul,
nii et hüpoteegi lunastamise järele jääb
muude väljaminekute jaoks veel raha
üle.

Juba sellest ainukesest näitest jätkub,
et teha arusaadavaks, kus on surmajuh-
tumi vastu kindlustus õigel kohal ja kus
see kindlustuskaitse viis kõik tarvidus-
ed täieti rahuldab.

Õnnetuste kroonikat

ÕNNETUSI INIMOHVRITEGA

— 13. veebr. jäi Tallinnas, Tondi peatuskohal rongi alla ja purustati tundmatu seni Heina tän. elanik Karl Meel. Mees oli õhtul teel lõõkohalt koju. K. Meel oli 49-aastane, abielus.

— 15. veebr. sai õnnetut surma Imavere v. Puiatu as. Anton Türk, 43 a. vana. Turbapurustaja malmratta lõhkemisel tungis üks kild mehele pähe. Leinama jäi naine 2 alaealise lapsega.

— 18. veebr. leiti Keila-Riguldi maantee äärest ojast uppununa Vasalemma talunik J. Aasmäe, 51 a. vana. Hobune oli vankril magamajäänud mehe ojasse vedanud.

— 19. veebr. kukkus Vapramäe ja Nõo jaamade vahel pimeduses raudteesillalt ojasse ja uppus Meeri v. taluperemees J. Laas, 66 a. vana.

— 21. veebr. uppus Haapsalus telliskivivabrikus saviauku 14-a. Edg. Ots ja 7-a. Harald Savi. Õnnetus juhtus kelgutamisel, kusjuures lapsed sattusid jäävõtmise auku.

— Samal päeval uppus Võrumaal jõkke Saru v. elanik Heino Schmidt, 50 a. vana. Mees oli koduteel kukkunud läbi pehastunud sillatalade.

— 25. veebr. leiti Sonda lähedal Irmastu asunduses lume alt väljasulanud mehe laip, milles tunti ära 60-a. Aug. Boome, kes tuisus lume alla jäänud.

— 28. veebr. suri järsku, minnes oma igahommikusele jalutuskäigule, südamehaiguse tõttu Hugo Jürgens, Rakvere rikkamaid elanikke.

— 1. märtsil üle jõe minnes uppus Narvas jääauku ajateenija sõdur A. Rosenberg, 22 a. vana.

Samal päeval suri järsku Meeri v. Verevi küla taluperenaine Ida Sild, 52 a. vana, kellel piimanõu tõstmisel tekkinud pingutuse tõttu lõhkes peas veresoon.

— 2. märtsil leiti Kõrgesaare v. Kioma külas põlevast eluhoonest surnuna 86-a. Gustav Jalaja.

— Samal päeval suri järsku Tallinna sõjaväe keskhaigla komandant Edg. Põdra, kes kogu aeg oli terve mees ja kelle ajupõletik riisus 20 tunni jooksul. Leinama jäid naine ja väikene poeg.

— 3. märtsil suri Tartumaal Uderna vallas talupidaja Juhan Sillansoo, 66 a. vana. Surma põhjuseks oli veremürgitus, mille põhjustas pealtnäha tühine ölekõrre torge kätte põhu tõstmisel.

— 6. märtsil jäi Põltsamaal Parvei saeveskis veoautolt mahavariseva palgikoorma alla Vold. Herman, 47 a. vana, saades peast raskesti vigastada. Ta suri meelemärkusele tulemata. V. Herman oli pärit Pajusi vallast.

— Samal päeval sai surmavalt vigastada Võrumaal Nursi valla talunik Peeter Peterson, 56 a. vana. Vigastus tekkis hobuse lõhkumisel. Leinama jäi naine ja 2½ a. tütar.

— 8. märtsil kukkus heinakoorma otsast maha ja sai surmavalt vigastada Narva valla Risuküla taluperenaine M. Dubenin. Ta suri teel haiglasse.

— 12. märtsil tungis Virumaal Küti vallas taluperemees Tõnis Siilile kallale tige sugupull, kes laudast lahti pääses. T. Siil suri haiglas.

— 13. märtsil jäi Virumaal Kunda-Malla vallas põlevasse elumaja vanaperemees Mikkel Ong ja sai surma.

— 14. märtsil sai surma kiviveol Kosutshka küla juures Skarjatina valla elanik Konst. Böstrov, 35 a. vana. Ta jäi variseva mulla- ja kivilademe alla ja sai otsekohe surma. Maha jäi naine ja 5 alaealist last.

— 15. märtsil jäi Rakke Kiltsi jaamade vahel rongi alla ja sai silmapilkselt surma Rakke v. Vao k. elanik Helmi Miller, 44 a. vana.

— Sama päeva hommikul leiti Suure-Jaanis oma korterist surnuna 27-a. Karl Kaljula. Surma põhjustas ahjuviging.

— 16. märtsil sai õnnetud surma Mäetaguse v. Alutaguse k. 32-a. Alma Kask, kelle maha laskis ta nõdrameelne mees Ernst Kask. Abielupaaril oli kaks alaealist last.

TULEÕNNETUSI

— 11. veebr. põlesid Harjumaal Kiiu vallas samanimelises asunduses maani maha saun, ait ja laut. Tuli sai alguse saunaahju liigest kütmisest. Kahju 900 kr.

— Ööl vastu 14. veebr. põles maha Harjumaal Kurna v. Mikuhansu talu viljaait. Tulle jäi 7000 kg nisu ja segavilja, 2000 kg põhku j. m. kraami. Kahju 6300 kr. Ainult hoone oli kindlustatud 1000 kr. väärtuses, kuna vallasvara kindlustamata.

— 15. veebr. õhtul süttis Uuemõisa v. Kolgi asund. A. Rahu talu elumaja, millega ühise katuse all laut. Hävis ka kogu viljagavara. Tuli sai alguse vigasest korstnast.

— 19. veebr. süttis Petseris Kiriku tän. 18 puust elumaja. Hävis maja sisemus ja vallasvara. Kahju 2100 kr. Maja oli kindlustatud.

— 24. veebr. süttis tuli Valga tööstuskoolis. Tuli likvideeriti. Kahju 200 kr.

— 3. märtsil tekkis kahjutuli Tallinnas Karschensteini kummitööstuses. Tuli sai alguse masina võllist tekkinud tulesädemest. Tule levikule suudeti piir panna. Rikutud said tööstuses asuvad kaubad.

— Samal päeval süttis ja põles maani maha Tartumaal Laius-Tähkvere v. Sadala k. asuv E. Vilde elumaja, milles asus ka talurahvakauplus. Tuli algas hoone katusest. Tulle jäi kaupluse sisseseade ja vallasvara. Hoone väärtus 5500 kr., kaupu oli kaupluses 11.000 kr. väärtuses. Nii hoone kui ka sisse-seade ja kaubad olid kindlustamata.

— 4. märtsil süttis mootoriplahvatusel Pärnu-Tõstamaa maanteel veoauto P-87, mille omanikuks J. Ratiste, ja põles maha. Kahju 5000 krooni.

— 5. märtsil põles maani maha Virumaal Vanamõisa põlevkivikaevanduse 12 korteriga tööliselumaja. Tulle jäi töölistel ka peaaegu kogu vallasvara.

— Samal päeval hävis tules Laiksaare v. Massu külas M. Linki saun ja loomalaud. Tulle jäi 8 lammast. Kahju 330 krooni.

— 6. märtsil põles Vigala v. Kesu külas

maha H. Jeelesi talu elumaja koos kõrvalhoonetega. Tulle jäi kogu majakraam. Kahju 4000 krooni. Tuli sai alguse gaasilaternast, mille kukkumisel oli käest lahti lasknud tööline korstna ehitamisel. Purunenud latern süütas katuse all linatagavarad.

— 7. märtsil põles Tallinnas, Liivalaia tän. 5 puuhoovis kontorihooned. Tuli sai alguse ümberkukkunud petrooleumilambist.

— Samal päeval süttis tuli Tallinnas, Koidu tän. 97. Põles E. Sirkali korteris-sesseade, mis oli tule vastu kindlustamata.

— 13. märtsil põles maani maha Kunda-Malla vallas Mihkel Ongi elumaja koos reealusega ja sealaudaga. Tulle jäi uus niidumasin, rehepeksumasin ja peaaegu kõik muu vallasvara.

— 16. märtsil põles Ropka vallas Pärtille kuuluv kahekordne elumaja, kusjuures ülemine kord hävis täielikult.

VAIRIA

Kindlustustegelaste puhke- kodu asutamisel

Pühapäeval, 26. märtsil pidas Eesti Kindlustustegelaste Ühing oma aasta-üldkoosolekut Tallinnas Kunstihoones, kus kõik otsused tehti ühemeelselt.

1938. a. aruanne, läbikäiguga kr. 12.663.—, võeti mundatusteta vastu, mille juures ülejäägist kr. 250.— arvati puhkekodu fondi. Ühtlasi tehti juhatusel ülesandeks puhkekodu fondi jaoks hankida summased ja leida võimalusi kavatsuse teostamiseks.

Juhatusel vanuse järele väljalangenud liikmed valiti tagasi, samuti ka revisjonikomisjoni ja aukohtu liikmed.

Reedel, 13. kuupäeval

Paljud arvavad, et reede 13. kuupäeval on õnnetu päev. Tõeliselt on reede õnnelikem nädalapäev, nagu näitavad seda vanima õnnetuskindlustusseltsi aruanded. Ühelgi teisel nädalapäeval ei juhtu nii vähe õnnetusi kui reedel. Nagu näitab aruanne, juhtus möödunud aasta 13. maile langeval reedel vähem õnnetusi poliisiomanikkudega kui mõnel teisel päeval selle kuu kestel.

Õnnetumaks nädalapäevaks on aga laupäev. Möödunud aasta õnnetuskindlustuste aruanne näitab, et õnnetusi juhtus reedel ainult 11,4 prots., laupäeval 16,8 prots. ja pühapäeval 15,4 prots. See näitab, et peaaegu üks kolmandik õnnetustest juhtub laupäeval ja pühapäeval, kuna reede on kui vaikus enne tormi.

„The Insurance Salesman“.

Miks ei tohi viivitada

„Ühel päeval mina kindlustan.“

„Need on tühjad sõnad,“ võib öelda esindaja kandidaadile, kes mõtleb oodata elukindlustusega. „Kui tõsiselt teie seda ka ei mõtle, ei või te viivitada elukindlustusega. Täna ja ühe päeva vahel pole teie perekonnal seda kaitset, mida annab elukindlustus. Mis on, kui juhtub midagi tänase ja ühe päeva vahel?“

Vastuväited analüüsi all

Indianopolises (Ühendriikides) kasutab ühe kindlustusseltsi agentuur järgmist meetodit. Iga esindaja märgib üles vastuväited, mis ta on saanud nädala jooksul. Need arutatakse läbi laupäeval hommikul koosolekul ja püütakse leida neile ümberlukkavaid vastuseid. Selle tulemuseks on suur edu kindlustuste sõlmimisel.

Tegevtoimetaja: Jaan Kask.

Toimetuse kolleegium: M. Jõks, A. Lattik, K. Niilus, O. Piilmann, A.

Toimetuse ja talituse aadress: Tallinn, pstk. 18.

Väljaandja: Eesti Kindlustustegelaste Ühing.

A. Kahlberg, A. Kivi, V. Kupffer, E. Käspert, Pähkal ja H. Tomp, vastutav toimetaja.

Posti jooksev arve nr. 598.

Hind 25 snt.

O.-ü. „Vaba Maa“ trükk, Tallinnas 31. märtsil 1939. a.